

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 9 października 2026 roku

Sprawa: Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji
Znak sprawy: DD3.056.17.2026
Kontakt: Kancelaria MF
 tel.: +48 22 694 55 55
 e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję z 26 sierpnia br. w sprawie przejrzystych zasad finansowania Kościołów i innych związków wyznaniowych, gospodarowania ich majątkiem, zasad wynagradzania osób duchownych oraz nauczania religii i etyki w szkołach, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przedmiot petycji

Petycja w zakresie będącym we właściwości Ministra Finansów i Gospodarki dotyczy określenia jasnych zasad opodatkowania działalności prowadzonej przez kościelne osoby prawne (pkt 2 petycji) oraz rozważenia wprowadzenia możliwości dobrowolnego przekazywania przez podatników określonej części podatku na rzecz wybranego Kościoła lub związku wyznaniowego (pkt 13 petycji).

Informacja o sposobie załatwienia petycji wraz z uzasadnieniem

Odnosząc się do postulatu określenia jasnych zasad opodatkowania działalności prowadzonej przez kościelne osoby prawne (pkt 2 petycji) w ocenie Ministerstwa Finansów brak jest uzasadnienia dla modyfikacji obowiązujących przepisów podatkowych. Wskazujemy, że obowiązujące przepisy już w sposób jasny określają zasady opodatkowania działalności kościelnych osób prawnych.

W szczególności art. 17 ust. 1 pkt 4a ustawy CIT¹ wyraźnie rozróżnia dochody z niegospodarczej działalności statutowej kościelnych osób prawnych oraz dochody z pozostałej działalności, określając zakres przysługujących zwolnień podatkowych. Jednocześnie działalność gospodarcza kościelnych osób prawnych podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych, z możliwością zastosowania zwolnień wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie.

W konsekwencji brak jest przesłanek do wprowadzania dodatkowych rozwiązań legislacyjnych w tym zakresie.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego wprowadzenia możliwości dobrowolnego przekazywania przez podatników określonej części podatku na rzecz wybranego Kościoła lub związku wyznaniowego (pkt 13 petycji) i mając na uwadze postulat dotyczący likwidacji Funduszu Kościelnego (pkt 1 petycji), propozycję tę należy traktować jako element proponowanego nowego modelu finansowania Kościołów i innych związków wyznaniowych.

Przedstawione w petycji rozwiązanie byłoby zbliżone do funkcjonującego obecnie mechanizmu przekazywania 1,5% podatku należnego na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego. W ramach tego mechanizmu podatnik może wskazać (w składanym zeznaniu podatkowym lub oświadczeniu PIT-OP) organizację pożytku publicznego, której naczelnik urzędu skarbowego przekazuje kwotę nieprzekraczającą 1,5% podatku należnego wynikającego ze składanego zeznania lub otrzymanego od organu rentowego rocznego obliczenia podatku PIT-40A.

Należy jednak zauważyć, że wykorzystanie proponowanego mechanizmu do finansowania Kościołów i innych związków wyznaniowych nie wydaje się być optymalnym rozwiązaniem.

Po pierwsze, nie wszyscy członkowie Kościołów lub związków wyznaniowych są podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych (podatek PIT). Wyłączeni z tego podatku są m.in. rolnicy, których dochody z działalności rolniczej podlegają podatkowi rolnemu, jak i podatnicy opodatkowani w formie karty podatkowej.

Po drugie, nie każdy podatnik podatku PIT faktycznie płaci ten podatek. Podatku tego nie płacą m.in. podatnicy uzyskujący dochody mieszczące się kwocie wolnej od podatku (30 tys. zł), czy mieszczące się w limicie ulg podatkowych określanych potocznie PIT-0 (tj. ulgi dla młodych, na powrót, dla rodzin 4+ czy dla pracujących seniorów – odpowiednio art. 21 ust. 1 pkt 148, 152, 153 i 154 ustawy PIT²).

Oznacza to, że ewentualny mechanizm odpisu podatkowego nie obejmowałby wszystkich osób identyfikujących się z określoną wspólnotą religijną. Dla tych osób należałoby wypracować szczególne rozwiązania (poza systemem podatkowym).

Po trzecie, wysokość środków przekazywanych poszczególnym Kościołom i związkom wyznaniowym byłaby uzależniona od indywidualnych decyzji

¹ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.).

podatników. Oznaczałoby to, że wysokość środków dostępnych w ramach takiego mechanizmu byłaby zmienna i trudna do przewidzenia. Dotyczyłoby to zarówno łącznej kwoty przekazywanej na rzecz wszystkich wspólnot religijnych, jak i kwot otrzymywanych przez poszczególne Kościoły i związki wyznaniowe.

Wprowadzenie takiego mechanizmu wymagałoby również rozstrzygnięcia kwestii, których petycja nie określa, w szczególności wysokości części podatku, która mogłaby być przekazywana, zasad podziału środków pomiędzy poszczególne Kościoły i związki wyznaniowe oraz sposobu zapewnienia finansowania w przypadku, gdy środki uzyskane z dobrowolnych odpisów byłyby niższe od zakładanych potrzeb.

Należy również uwzględnić, że wdrożenie takiego rozwiązania wymagałoby zmian legislacyjnych oraz dostosowania systemów rozliczeń podatkowych i systemów informatycznych Krajowej Administracji Skarbowej. Wiązałoby się to z dodatkowymi kosztami m.in. po stronie administracji skarbowej.

Jednocześnie należy zauważyć, że obowiązujące przepisy podatkowe przewidują już możliwość wspierania przez podatników działalności Kościołów i innych związków wyznaniowych. W szczególności podatnicy mogą korzystać z odliczenia od dochodu darowizn przekazywanych na cele kultu religijnego oraz z preferencji dotyczących darowizn na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą.

Przy rozpatrywaniu przedmiotowego postulatu należy mieć też na uwadze aktualne uwarunkowania makroekonomiczne (objęcie Polski unijną procedurą nadmiernego deficytu) i geopolityczne (agresja ze strony Rosji na Ukrainie). Wskazane powyżej okoliczności nie pozwalają na wdrożenie nowych rozwiązań skutkujących zmniejszeniem wpływów podatkowych, bez ich zbilansowania innymi rozwiązaniami podatkowymi, czy też w zakresie innych danin publicznych.

W związku z powyższym – działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach³ – informuję, że obecnie nie są planowane prace legislacyjne zmierzające do realizacji postulatów zawartych w pkt 2 i 13 petycji.

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Szatański

Dyrektor

Departamentu Podatków Dochodowych

³ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).